

EDWARD ALBEE'S
HVEM ER BANGE
FOR VIRGINIA WOOLF?

EDWARD ALBEE'S HVEM ER BANGE FOR VIRGINIA WOOLF?

Store Scene

Martha Marie Knudsen Fogh	Lydafdeling Rune Abel Aagaard, Aske Bergenhammer Hoeg, Kristian Berg
George Martin Ringsmose	Forestillingsledere Erik Lund, Katrine Madsen, Pernille Elvej Madsen, Pia Obel Rose, Maria Sidor
Honey Karla Rosendahl	Frisørleder Helle Denhardt
Nick Østen Borre Simonsen	Frisør Anne Haurits Baruner, Nanna Lindholm, Sandra Strabo
Isccenesættelse Hans Henriksen	Skræddersalsleder Helene Billingsøe
Scenografi Nicolaj Spangaa	Skræddersal Vivi Ørtoft Andreasen, Emma Lundhede Christensen (elev), Conni Idskov Jensen, Johanne Møller Kjeldsen (praktikant), Anne Remien, Lærke Vangsaa Roslev (elev)
Oversættelse Madame Nielsen	Påklæder Marie-Louise Nygaard, Sofie Levy
Dramaturg Jens Christian Lauenstein Led	Suffli og produktionsassistent Winnie Handberg
Lysdesign Kasper Daugberg	Driftsmedarbejdere Henrik Christensen, Mads Mølvadgaard
Lyddesign Rune Abel Aagaard	Rengøring Ninna Jacobsen, Kristine Mikkelsen, Marianne Dahl Nielsen
Forestillingsleder Pia Rose	Produktionsleder Torben Omann Sørensen
Scenemester Nicklas Clemmesen	Produktionschef Troels Dahl
	Portvagt Hanne Thellufsen, Vanja Vukotic
Sceneteknik Kry Balslev, Vladimir El Baz, Nicklas Clemmensen, Tobias Fabian Langkilde, Mads Maybom, Brian T. Rise, Jess V. Sørensen, Bent Jakobsen	Billetservice Malou Jensen, Henrik Korgaard
Malersal Karsten Legård, Rikke Wilkenschildt	Forhuschef Laura Marie Lauritsen
	Forhusansvarlig Alberte Husted Echers, Hanne Nielsen
Lysafdeling Kasper Daugberg, Kim Fletting, Sune Blach Granberg, Andrew Tristram, Mia Jandje Willett	

SKRIFTEN PÅ SPEJLET

Af Jens Christian Lauenstein Led

Edward Albee på scenen i 1962

Det siges, at den amerikanske dramatiker, Edward Albee engang i 1962 stod på en bar i Greenwich Village i New York og funderede over det stykke, han var ved at skrive. Han havde givet det titlen ”The Exorcism”. Han opdager så, at der er nogen, der i duggen på spejlet i baren har skrevet ”Who’s Afraid of Virginia Woolf?”. For en amerikaner i 1962 kan man ikke læse den linje uden straks at komme i tanke om sangen fra Disneys ”De tre små grise” fra 1933, og linjen ”Who’s Afraid of the big bad Wolf…?”. Den lille joke, syntes Edward Albee var så god, at han snuppede den som titel til sit stykke, som blev et stort gennembrud for Albee. Det havde premiere i New York i 1962, og det blev en stor succes, der spredte sig til det meste af hele verdens teaterscener. Albees tekst lykkedes med at genindsætte det dramatiske skuespil på scenen i amerikansk teater, der på det tidspunkt var henfaldet til den mere kommercielt orienterede underholdning.

Når man som teater i dag gerne vil spille *Edward Albee’s Hvem er bange for Virginia Woolf?*, så møder man nogle lidt strenge krav fra rettighedshavernes side. Det er ikke nok at betale for rettighederne og love (sådan nogenlunde) at holde sig til den tekst, man har købt, sådan som det plejer at være. Her beder rettighedshaverne om CV for de medvirkende skuespillere, tegninger af scenografien, strenge forsikringer om, at man ikke kommer til at skære i teksten. Albee, der døde i 2016 var en streng herre, der ville ha’ det, som han ville ha’ det. Det får han så. Og måske har det at gøre med tekstens musikalitet. Han fortalte i hvert fald ofte i interviews, at han i sit skrivearbejde var meget præget af

den klassiske musik. At et stykke for fire skuespillere har mange ligheder med at skrive en strygekvarter: Der er samspillet mellem de fire forskellige instrumenter, kompositionens forløb, vekslen mellem voldsommere og mere stille passager, og der er de længere solo-stykker, monologerne. Når man arbejder med teksten, træder tekstens musikalitet stadig klarere frem.

Edward Albee på scenen i 1962

Den oprindelige titel, ”The Exorcism” brugte Albee i stedet som titel på stykkets tredje og sidste akt. Stykkets to øvrige akter har titlerne ”Fun & Games” og ”Valpurgisnacht”, på dansk Valborgsnatten, som er en gammel, hedensk tradition for på natten mellem 30. april og 1. maj at fejre overgangen fra forår til sommer med en heksesabbat, hvor heksene holder fest på Blocksberg, mens de almindelige dødelige våger natten igennem og tænder bål for ikke at blive overlistet af de underjordiske kræfter. De tre titler på akterne angiver ganske præcist stykkets dramaturgi: Hvad der lægger ud med at ligne sjov (og lidt grove) løjer udvikler sig snart til det rene mareridt af en heksenat. Gruen udfolder sig dog (stort set) kun i ord. Men de ord, vi siger til hinanden, danner billeder, og de danner fortællinger om, hvem vi er, hvor vi kom fra, og hvorfor vi blev, som vi blev. Hvis virkeligheden er så ubærlig, at man faktisk ikke kan leve med den (og det er den måske, dybest set, for os alle), så er det livsnødvendigt at udvikle og vedligeholde en fortælling, der er til at bære. Men hvor er den objektive sandhed så i de fortællinger, vi fortæller hinanden? I dette drama er det spørgsmål både centralt og umuligt at besvare. Har Martha og George en søn? Har de haft det? Er deres to unge gæster, Nick og Honey virkelig kun blevet gift på basis af

falske forudsætninger? Er de der i det hele taget, eller er de bare George’ og Marthas fantasi om sig selv som unge? Har George som ung dræbt sine egne forældre? Alt sammen og meget mere til svirrer i luften, fortælles, fordrejes, anfægtes denne nat igennem. Og så er der et uafklaret spørgsmål til: Er det sandt, at Martha og George hader hinanden så dybt, som de siger, eller forholder det sig omvendt sådan, at de elsker hinanden – indtil døden?

Edward Albee på scenen i 1962

At det lige netop var på en bar, at Albee fandt titlen til sit stykke, forekommer at være ganske utilfældigt – i hvert fald bliver der drukket tæt hele stykket igennem. Alkoholen kan læses som et middel, der af de fire karakterer bruges til at forstærke de fortællinger, de fiktioner, som de har så hårdt brug for, for at komme igennem tilværelsen. Måske havde Albee selv de samme behov, og måske var det derfor han var på den bar. Hvis han altså var der. Der findes en fortælling om, at det var på den bar, han fandt sin titel. Så meget er sikkert.

AALBORG TEATER

AALBORGTEATER.DK

JERNBANEGADE 9-11
POSTBOKS 1710
9000 AALBORG

ADMINISTRATION 96 31 60 10

BILLETSERVICE 96 31 60 20

FIND AALBORG TEATER PÅ

HOVEDSPONSORER & FONDE

Det
Nordjyske
Mediehus

TORBEN VEJS FOND
c/o advokat Jen& Rye-Andersen

KERNESPONSORER & FONDE

AV-CENTER

Færch & Co.
— BYGGER PÅ TRADITIONER —

mariendal
electric

modstrom

NORDEA
FONDEN

SIEMENS Gamesa
RENEWABLE ENERGY

Aalborg
Tandplejeteam
ved Charlotte Nyby

MOBILITETSSPONSOR

Volkswagen Aalborg